

Студијски програм/студијски програми: Регионални мастер студија мира
Врста и ниво студија: Мастер академске студије
Назив предмета: Теорије и типологије сукоба
Наставник (Презиме, средње слово, име): проф. др Накарада П. Радмила, доц. др Џуверовић Б. Немања
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Циљ предмета   У првом делу курс ће понудити критичко превредновање класичних и модерних теорија сукоба с обзиром на њихово објашњење узрока, карактера и динамике сукоба. Други део курса бавиће се анализом самих типова сукоба (од међугрупних до цивилизацијских), различитих генерација сукоба (пре и после хладног рата) као и најзначајних фактора који утичу на појаву сукоба и његов ток.   Циљ курса је да пружи пресек релевантних теоријских објашњења сукоба која проблематизују карактер државе, класну поделу, људску природу. Истовремено курс има за циљ да детаљније сагледа међугрупне конфликте, унутрашње сукобе, нарочито у оне с етничким предзнаком, међудржавне и регионалне, као и нове врсте сукоба који су се појавили након краја Хладног рата. С обзиром на карактер студија и стављања, по правилу, тежишта на државне и међудржавне сукобе, овде ће међугрупни сукоби бити такође предмет пажње.
Исход предмета   Студенти ће развити способности за критичко превредновање релевантног теоријског корпуса, и откривање реалних токова који ревитализују поједине теоријске приступе. Продубиће своја сазнања о типовим сукоба, као и о променама њиховог карактера и динамике у пост-хладноратовској ери када су процеси глобализације добили на замаху. Разумевајући поменуте типове сукоба студенти ће бити у могућности да назру и нове облике сукоба који могу уследити у будућности.
Садржај предмета   <i>Теоријска настава</i>   1. Увод: Појам, узроци и врсте сукоба; 2. Антрополошке теорије сукоба - људска природа као извор сукоба; 3. Социјално-психолошке теорије сукоба (1) Међугрупни сукоби - индивидуалистичка перспектива (психодинамички приступи: ауторитарна личност; хипотеза фрустрација-агресија); 4. Социјално-психолошке теорије сукоба (2) Међугрупни сукоби - групна перспектива (реалистички групни конфликти; теорија социјалног идентитета); 5. Социолошке теорије сукоба – од Маркса до Дарендорфа; 6. Савремене неомарксистичке теорије сукоба (Амин, Робинсон, Гил); 7. Савремене теорије сукоба у оквиру студија мира (Бартон, Азар, Галтунг, Крисберг, Фишер, Сингер, Холсти); 8. Расправа о теоријама сукоба на примеру филма „12 љутих људи“; 9. Унутрашњи сукоби: узроци и облици; 10. Међудржавни сукоби за време Хладног рата; 11. Међудржавни сукоби након Хладног рата; 12. Регионални сукоби; 13. Нови типови сукоба у ери глобализације (територија, етницитет, неједнакост, идентитет, религија и ресурси; 14. Тест   <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>   1. Мапирање сукоба; 2. Анализа сукоба; 3. Сукоби око идентитета
Литература   а) основна   Galtung, Johan (1996). Peace by Peaceful Means. Oslo: Prio & Sage (chapters 1 and 2); Ramsbotham, Oliver, Woodhouse, Tom and Miall, Hugh (2011). Contemporary Conflict Resolution, 3rd ed., Cambridge: Polity Press, pp.63-93.; Malinowski, Bronislaw (1968). "An Anthropological Analysis of War", in Leon Bramson and Geogge W.Goethals (eds). War. New York: Basic Books. pp.245-68.; Bateson, Patrcik (1989). "Is Aggression Instinctive", in J.Groebel and R.Hinde (eds). Agression and War. Cambridge: CUP, pp.35-47.; Slobodan G. Markovich, (2005) "Different Approaches to Human Nature and Peace Building", in Jens Peder Lomsdalen and Katarina Popovic (eds). Education and Peace – International Experiences and Approaches, Belgrade: Adult Education Society, and Institut für Internationale Zusammenarbeit des Deutschen Volkshochschulverbandes, pp. 27-40.; Tajfel, Henri (1981). "When Does Inter-Individual Behaviour Become Intergroup Behaviour?", in: Human Groups and Social Categories, Cambridge: CUP, pp.228-253; Vasovic, Mirjana (1995). "Theories of Inter Group Conflicts", in Social Character and Social Change in the Light of Ethnic Conflicts. Belgrade: Filip Visnjic & ISS.; Tajfel, Henri and Turner, John (1986). "The Social Identity Theory of Intergroup Behavior", in: S. Worchel, W.G. Austin (eds). Psychology of intergroup relations, Chicago: Nelson, pp.7-24; Brewer, Marilyn (1999). The Psychology of Prejudice: Ingroup Love or Outgroup Hate, Journal of Social Issues, 55, pp.429-444.; Vasovic, Mirjana (1997). "Characteristic of Group Identification and Relation Towards Other Ethnic Group", in S. Mihailovic (ed). Between Contestation and Support. Public Opinion on the Legitimacy of Third Yugoslavia. Belgrade: Institute for Social Science and FES.; Coser, Luis (1956). The Function of Social Conflict, Glencoe: Free press, pp.15-32; Simmel, George (1903). The Sociology of Conflict, American Journal of Sociology, 9, pp.490-525; Dahrendorf, Ralf (1959). Class and Class Conflict in Industrial Society, Stanford University Press, pp.72-116, 241-279; Samir, Amin (2004). The Liberal Virus: Permanent War and the Americanization of the World. New York: Monthly Review Press, pp.29-52.; Foster-Carter, Aidan (1976). "From Rostow to Gunder Frank: Conflicting Paradigms in the Analysis of Underdevelopment", World Development, 4 (3), pp.167-180.; Gill, Stephan (2012). "Towards a Radical Concept of Praxis: Imperial Common Sense versus the Post Modern Prince", Journal of International Studies, 40 (3), pp.502-521.; - Azar, Edward (1985). "Protracted International Conflicts:

Ten Propositions”, *International Interactions: Empirical and Theoretical Research in International Relations*, 12 (1), pp. 59-70.; Galtung, Johan (2010). *The Theory of Conflict*. Transcend University Press, pp.189-235.; Kriesberg, Louis (1981). *Social Conflict*. Englewood Cliffs: Prentice Hall.; Vayrynen, Raime (ed.) (1991). *New Directions in Conflict Theory*. Thousand Oaks: Sage Publications.; Vasquez, John (2009) *The War Puzzle Revisited*. Cambridge: CUP, pp.216-244.; Mack, Andrew (2007). *Global Political Violence: Explaining the Post-Cold War Decline*. New York: International Peace Academy.; Nakarada, Radmila (2008). *Disintegration of Yugoslavia*. Belgrade: Sluzbeni glasnik, pp.15-33.; Sambanis, Nicholas (2001). “Do Ethnic and Non-Ethnic Wars have the Same Cause? A Theoretical and Empirical Inquiry”, *Journal of Conflict Resolution*, 45 (3), pp.259-282.; Sambanis, Nicholas (2004). “What is a Civil War? Conceptual and Empirical Complexities of an Operational Definition”, *Journal of Conflict Resolution*, 48 (6), pp.814-858.; Gleditsch, Kristian Skrede (2009). “The Spread of Civil War”, in Jacob Bercovitch, Victor Kremenyuk and William I. Zartman (eds). *The Sage Handbook of Conflict Resolution*. London: Sage Publication, pp.595-612.; Sarkees, Meredith, Frank Wayman, and J. David Singer. (2003). „Inter-State, Intra-State, and Extra-State Wars: A Comprehensive Look at Their Distribution Over Time“, 1816-1997.” *International Studies Quarterly* 47, pp. 49-70.; Holsti, Kalevi (1991). *Peace and War: Armed Conflicts and International Order 1648-1989*. Cambridge: CUP.; Car, Fergus and Callan, Theresa (2002). *Managing Conflict in the New Europe*, New York: Palgrave Macmillan, pp.19-54, 118-147.; Holsti, Kalevi (1999). “The Coming Chaos? Armed Conflict in the Worlds Periphery”, u: T.W. Paul, J. A. Hall (eds). *International Order and the Future of World Politics*, Cambridge: CUP, pp.283-310; Crocker, Chester A, Osler Hampson, Fen and Aall, Pamela (eds) (2007). *Leashing the Dogs of War, Conflict Management in a Divided World*, USIP. ch.1, 6 & 7.; Miller, Benjamin (2007). *States, Nations and Great Powers. The Source of Regional War and Peace*. Cambridge: CUP, pp.41-81; Crocker, Chester A, Osler Hampson, Fen and Aall, Pamela (eds) (2007). *Leashing the Dogs of War, Conflict Management in a Divided World*, USIP. ch. 3, 5 & 11.; Nafziger, Wayne, Stewart, Frances, Vayrynen, Raimo (eds) (2000). *War, Hunger and Displacement vol.1: Analysis*. Oxford: OUP, ch.4, 5 & 8.; Varshney, Ashutosh (2009) *Ethnicity and Ethnic Conflict*, in: Carles Boix and Susan C. Stokes (eds). *The Oxford Handbooks of Political Science*, pp.274-297.; Kaufmann, Chaim (1996). "Possible and Impossible Solutions to Ethnic Civil Wars", *International Security*, 20 (4), pp.496- 517; Fearon, James and Laitin, David (2003). *Ethnicity, Insurgency, and Civil War*. *American Political Science Review*, 97 (1), pp.75-90. Brubaker, Rogers and Laitin, David (1998), *Ethnic and Nationalist Violence*, *Annu.Rev.Sociol*, 24, pp.423-52; Collier, Paul and Hoeffler, Anke (2004). *Greed and Grievance in Civil Wars*. *Oxford Economic Papers*, 56 (4), pp.563-595.; Halvard, Buhang and Gleditsch, Nils Peter (2006). “The Death of Distance? The Globalization of Armed Conflicts”, in M. Kahler and B. Walters (eds). *Territoriality and Conflict in an Era of Globalization*. Cambridge: CUP, pp.187-216.; Steinhagen, Rodolfo (1991). “Ethnic Conflicts and their Impact on International Society”, *International Social Science journal*, 43 (1), pp.117-131.; Nakarada, Radmila (2008). *Disintegration of Yugoslavia*. Belgrade: Sluzbeni glasnik, pp.105-120.; Nakarada, Radmila (2008). “Globalization and New Normative Standards”, in Milan Podunavac (ed). *Stare and Democracy*. Belgrade: FPS, pp.573-588.; MacQueen, Graeme (2007). *The Spirit of War and the Spirit of Peace: Understanding the Role of Religion*, in Charles Webel and Johan Galtung (eds). *Handbook of Peace and Conflict Studies*. London: Routledge, pp.319-332.; Ho-Woo, Jeon (2000). *Peace and Conflict Studies*. London: Ashgate, pp.75-84.

б) допунска

Rubin, J. Pruitt, D. and Kim, S. (2003). *Social Conflict: Escalation, Stalemate and Settlement* New York: MacGraw-Hill, pp.3-37.; Benett, D. Scott and Alan, Stam (2004). *The Behavioural Origins of War*. Ann Arbor: University of Michigan Press.; Gill, Stephan (2003). *Power and Resistance in the New World Order*. New York: Palgrave Macmillan, pp.116-142.; Robinson, William (2003). *Transnational Conflicts. Central America, Social Change and Globalization*. New York: Verso.; Ramsbotham, Oliver, Woodhouse, Tom and Miall, Hugh (2011). *Contemporary Conflict Resolution*, 3rd ed., Cambridge: Polity Press, pp.94-123.; Boulding, Kenneth (1962). *Conflict and Defense: A General Theory*. New York: Harper.; Singer, David (ed.) (1979). *The Correlates of War*, vol. I & II. New York: Free Press.; Williams, Paul (2008). "War" in Paul Williams (ed.). *Security Studies*. New York: Routledge, pp.151-171.; Lotta, Themner and Wallensteen, Petter (2012). *Armed Conflicts, 1946–2011*. *Journal of Peace Research* 49 (4), pp.565–575.; Burton, John (1984). *Global Conflict: Domestic Sources of International Crisis*. Brighton: Wheatsheaf; Holsti, Kalevi (1996). *The State, the War and the State of War*. Cambridge: CUP, pp.19-40.; Horowitz, Donald (1985). *Ethnic Groups in Conflicts*. Berkeley: California University Press; Brubaker, Rogers (2002). *Ethnicity Without Groups*. *Arch. eump. sociol*. XLI (2), pp.163-189; B.F Walters, J. Snyder (1999). *Civil Wars, Insecurity and Intervention*, Cambridge:CUP, pp.15-116.; Nafziger, Wayne and Auvinen, Juha (2003). *Economic Development, Inequality, and War: Humanitarian Emergencies in Developing Countries*. New York: Palgrave Macmillan.; Kaldor, Mary (2007). *New and Old Wars: Organized Violence in a Global Era*. 3rd ed., Cambridge, UK: Polity Press (ch. 3 & 4); Dzuverovic, Nemanja (2013). “Does more (or less) leads to violence. The application of relative deprivation hypothesis on economic induced conflicts”, *Croatian International Relations Review*, No.68; Steinhagen, Rodolfo (1996). *Ethnic Conflicts and the National State*. New York: Palgrave Macmillan.; Sandole, Dennis (1999). *Capturing the Complexity of Conflict: Dealing with Violent Ethnic Conflicts of the Post Cold War Era*. New York: Routledge, pp.134-178.; Nordstom, Carolyn (2004). *Shadow of War*. Berkely: University of California, pp.41-82, 165-175.; Sen, Amartya (2006). *Identity and Violence*. New York: Penguin Books.

Број часова активне наставе:			Остали часови	
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад: 1	

Методe извођења наставe			
предавања, вежбе, студије случаја, радионице, мапирање сукоба			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	<i>поена</i>
активност у току предавања	20	писмени испит	50
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и	30		
семинар-и			